

[Simonsen.]

gets rapport, er der nok tale om en væsentlig stigning i antallet af gæstearbejdere i 1970, men antallet er vel i det store og hele beskedent i forhold til de antal, man har i de fleste andre vesteuropæiske velstandssamfund. Jeg tænker her bl. a. på, at man i Tyskland har et antal gæstearbejdere, der svarer til 9 pct. af lønmodtagergruppen, og at det i Sverige svarer til 7 pct. af lønmodtagergruppen, mens det her i Danmark for øjeblikket svarer til knap 2 pct. Selv om jeg langt fra skal gøre mig til talsmand for blot at køre los, vil jeg dog på den anden side gerne anføre, at tallet i sig selv i den eksisterende situation efter vor opfattelse ikke er foruroligende. Det havde været tiltalende, hvis vi havde været i stand til at lægge os fast på en eller anden procentvis import. Med en vis margen skulle det egentlig teoretisk være muligt.

Jeg forstår vel, at det ikke har været muligt for gæstearbejderudvalget på den korte tid at komme med beregninger med hensyn til vurderinger af gæstearbejdernes indflydelse på samfundsøkonomien som helhed, men jeg vil dog gerne opfordre ministeren til ved denne lejlighed, som det lægges op til fra udvalgets side, at videreføre et arbejde på disse områder, således at vi i højere grad bliver i stand til ud fra disse økonomiske betragtninger og vurderinger at formulere en klarere målsætning, end tilfældet er for øjeblikket.

Ser vi på problemet under den brede synsvinkel, for anderledes mener jeg ikke det kan være under mere detaljerede økonomiske betragtninger, er vi enige med ministeren i, at der selvfølgelig både er fordele og ulemper ved at have gæstearbejdere. Vi ser fordelene i forbindelse med, at gæstearbejderne er en mere mobil arbejdskraft, gæstearbejderne kan udfylde huller i en periode, hvor tilgangen af arbejdskraft, som det er tilfældet i disse år i det danske samfund, er faldende. En række virksomheder, som pludselig får ordrer og ikke kan skaffe den tilstrækkelige arbejdskraft på et stramt arbejdsmarked, kan få behovet opfyldt med import af gæstearbejdere, og dermed løser vi nogle problemer for erhvervslivet.

Men der er så sandelig også, når vi går over til ulemperne, de spørgsmål, arbejdsministeren har været inde på, nemlig at et for

stort antal gæstearbejdere kan modvirke en ønskelig strukturrationalisering, idet vi må konstatere, at langt det største tal af gæstearbejdere er arbejdere, som udfører manuelle funktioner i samfundet og derfor ved deres tilstedeværelse kan komme til at have en forsinkende virkning både på naturlige strukturændringer i samfundet og på automatiseringen som helhed i erhvervslivet. Endelig er der det spørgsmål, som hr. Finn Christensen var inde på, nemlig at en import i sig selv kan være selvforstærkende, idet man ved stor import af gæstearbejdere kan skabe et endnu større behov.

Konklusionen må derfor være, som ministeren også nævner det i sin redegørelse, at man må opnå en balance, således at tilgangen ikke bremser strukturudviklingen, men så vi får mulighed for at løse flaskehalsproblemerne.

Med andre ord: gæstearbejderproblematikken må indgå som et væsentligt led i den almindelige arbejdsmarkedspolitik. Det drejer sig derfor om at nå frem til en mere effektiv styring, og i den forbindelse må vi vel alle sætte vor lid til gæstearbejderregistret, som jeg har forstået vil komme til at fungere fra marts måned næste år. Der er nok grund til i forbindelse med gæstearbejderregistret at fremhæve, at dets effektivitet i meget høj grad kommer til at afhænge af, at de forskellige led ude i samfundet opfylder deres forpligtelser med hensyn til at forsyne registret med oplysninger. Men forhåbentlig bliver registret vejen til at få styr på spørgsmålene om medlemskab af sygekasser, arbejdsløshedskasser o. s. v., hvor man vel desværre må have en begrundet formodning om, at der er en hel del svævende i dag, som ikke er inde under disse sikkerhedsnet. Med et solidt materiale via et sådant register skulle der være mulighed for det såkaldte indslusningsorgan for at få mere styr på tingene.

Må jeg sige i forbindelse med den almindelige styring, at vi tror, det vil være rigtigt at stille mod et system, hvor arbejdstilladelsen gives i vedkommendes hjemland, altså inden vedkommende forlader hjemlandet. Det bringer os naturligvis ind på spørgsmålet om arbejdskraftaftaler, som hr. Finn Christensen har nævnt, og som jeg egentlig også godt kunne tænke mig at høre ministerens vurdering af, idet jeg nok synes, at der